

JAN MUK

*8. KVĚTEN 1935 † 27. ŘÍJEN 1994

PhDr. Ing. Jan Muk, rodák z Jindřichova Hradce, vyrůstal v rodině historika, gymnasiálního profesora a ředitele jindřichohradeckého musea PhDr. Jana Muka st. Toto kultivované rodinné prostředí, přes výrazný technický talent, který jej vedl ke studiu na stavební fakultě, určilo jeho další zájmy, spojující v ideálním vztahu technické a humanitní vzdělání. Již na technice se Jan Muk věnoval studiu dějin architektury u profesora O. Stefana a po nástupu do ateliéru stavebně historických průzkumů SÚRP-MO si ještě doplnil vzdělání studiem dějin umění na filosofické fakultě UK. Průzkumovému ateliéru SÚRP-MO, který posléze vedl, zůstal věrný po celý svůj život a nemalu měrou se zasloužil o významný posun metody zkoumání architektonických památek. Do uměleckohistorické analýzy památek vnesl i technický pohled, znalost historických materiálů, typologie a stavebních konstrukcí (zvláště klenební techniky) a jejich smyslu, mu dovolila hlubší poznání zkoumaných objektů. Dovedl se soustředit na detail, jehož interpretace mu posloužila k lepšímu poznání celého stavebního díla. Věnoval se proto i otázkám zdánlivě podružným, průzkumu omítek a jejich barevnosti. Programová snaha o komplexní postižení vývoje jej vedla rovněž k úzké spolupráci s pracovníky příbuzných oborů. Charakteristické byly těsné kontakty s archeology, ať již se realizovaly na dlouhodobých projektech (Most, Pražský hrad), tak na jednotlivých, avšak neméně závažných akcích. Vzpomeňme alespoň kostel sv. Michala na Starém Městě v Praze, kostel sv. Klimenta na Novém Městě pražském, neboť vyjmenování dalších lokalit by stačilo zaplnit několik stran tohoto časopisu. Mukova nevšední erudice často výrazně urychlovala archeologický výzkum, protože místa jím doporučená k prozkoumání se téměř s železnou pravidelností projevovala jako klíčová. Stejným způsobem však probíhal i hloubkový průzkum stojících památek; přímo zázrakem se z jeho promyšleně lokalizovaných sond objevovaly starší konstrukce, a to mnohdy velmi důležité, vlastně zásadní pro sledování slohového vývoje. Hlavním zájmem J. Muka byla totiž středověká architektura, zvláště pozdně gotická z okruhu Benedikta Rieda. Jeho každoroční účast na konferencích středověké archeologie byla školou pro několik generací archeologů a učila i je stručným a věcným charakteristikám zkoumaných staveb, logickému stavění otázek a preciznímu formulování závěrů, pojatých v širších souvislostech.

Jeho velké zaujetí stavebními památkami se odrazilo v řadě publikačních příspěvků, v nichž převažují dílčí práce nejrozličnějšího tématu, vždy napsané s hlubokou znalostí dané problematiky. Od roku 1959 se objevují jeho časopisecké studie, odrážející právě probíhající stavebně historický průzkum jednotlivých historických objektů a seznamující čtenáře s nejnovějšími poznatky. Nejsou to jen významné sakrální či šlechtické stavby, ale hlavně měšťanské domy, které Jan Muk soustavně zpracovával. Neobyčejná znalost problematiky měšťanské architektury, založená na průzkumu mnohých sídlištních celků, jej také

přivedla k syntetickému zpracování urbanismu a typologie měšťanského domu ve středověku a renesanci. Na toto téma zpracoval jak diplomovou (1967), tak disertační práci (1978) na filosofické fakultě Karlovy university. Práce byly sice zúženy jen na oblast jižních Čech a sousední moravské území, vycházely však ze znalosti problematiky i jiných regionů a jejich významných sídlištních celků (Most, Litoměřice, Žatec, Kutná Hora). Přestože publikoval na 130 článků, nedočkaly se, bohužel, některé jeho, zvláště poslední významné objevy širšího zhodnocení. To je zvláště třeba litovat v případě kostela sv. Šimona a Judy, v němž odhalil zbytky původní bratrské stavby, a kostela dominikánů v Jihlavě, kde zásluhou rozsáhlého analytického průzkumu objevil významné raně gotické detaily.

Zájem o historické konstrukce zhodnotil v několika studiích (Konstrukce a tvar středověkých kleneb, Umění 1977; Středověké stavební konstrukce a technologie, spolu s D. Libalem, Umění 1984); historickým omítkám a jejich barevnosti věnoval, kromě přípravných studií, i celou knihu (spolu s J. Hoškem, Omítky historických staveb, 1989). A musíme jen litovat, že další jeho velké dílo, které zpracoval s Dobroslavem Libalem, Staré Město pražské, zůstalo dodnes nevydáno.

Jan Muk, nevidaně pracovitý a neustále plný pracovního nadšení, neustále se chápající dalších a dalších problémů, neměl bohužel dostatek času své obsáhlé znalosti historické architektury a její technologie zhodnotit soubornou prací. Přesto své poznání rozdával plnou měrou: byl ochoten vždy radou a svými znalostmi napomoci kolegům, přednášel na stavební fakultě ČVUT a filosofické fakultě UK, činný však především byl na fakultě architektury ČVUT, kde bylo již vše připraveno k jeho docentské obhajobě, které se však již nedočkal.

Dodnes se jen těžko smiřujeme s představou, že řadu chystaných zhodnocení vývoje památkových objektů nebo areálů se již neuskuteční. Jan Muk bohužel nedovedl odpovídat, práce mu byla vším a také se uprostřed práce jeho život zastavil.

ZDENĚK DRAGON, PAVEL VLČEK

BIBLIOGRAFIE

1. **O nových zjištěních raně feudální výstavby Starého Města**, (s D. Libalem), Ochrana památek, 1959, s. 105-106.
2. **Další neznámý dům románské Prahy čp. 459-60 na Starém Městě**, Ochrana památek, 1959, s. 106-108.
3. **Nález románského zdiva ve sklepe Kožného domu čp. 499**, (s D. Libalem), Ochrana památek, 1959, s. 108-110.
4. **Neznámé zbytky románské zástavby Petrské čtvrti na Novém Městě pražském**, Ochrana památek, 1959, s. 110-112.
5. **Doplňky k poznatkům o pražských románských domech**, Ochrana památek, 1961, s. 53-58.
6. **Zaniklá památka (domy čp. 10 a 11) v Jindřichově Hradci**, Památková péče 22, 1962, s. 155.
7. **Klenba kapitulní síně minoritů v Jindřichově Hradci**, Umění 10, 1962, s. 616-617.
8. **Dvě pražské raně středověké komunikace**, Památková péče 23, 1963, s. 273-276.
9. **Příspěvek k poznání památkové hodnoty Havelského města v Praze**, Památková péče 24, 1964, s. 65-72.
10. **Obnova loubí v Jindřichově Hradci**, (s J. Mukem st.), Památková péče, 1965, s. 179-182.
11. **Dům Jana Velvara**, Staletá Praha I, 1966, s. 77-80.
12. **K historickoarcheologickému průzkumu středověkých parcel Starého Města pražského (Městíště u kostela sv. Jiljí)**, (s K. Reichertovou), Archeologické rozhledy XVIII, 1966, s. 680 až 693.
13. **Vývoj Havelského města pražského v raném středověku**, (s D. Libalem a M. Pavlíkem), Pražský sborník historický, 1966, s. 44-55.
14. **Národní třída a budovy v ní zbořené**, Staletá Praha III, 1967, s. 86-90.
15. **Průzkum domu u Sladkých na Starém Městě pražském a první etapa jeho rekonstrukce**, Památková péče 27, 1967, s. 8-12.
16. **Konference v Toruni o konservaci kamene v architektuře a plastice** (referát), Památková péče 27, 1967, s. 56-57.
17. **Skrytý altán Kaiseršteinského paláce na Malé Straně v Praze**, (s D. Libalem), Památková péče 28, 1968, s. 266-268.
18. **Měšťanský dům pozdní gotiky a renesance v Čechách**, diplomová práce FF UK, Praha 1967, 229 s.
19. **Domy a opevnění Českých Budějovic v gotice a v renesanci**, (s D. Libalem), Minulost a současnost Českých Budějovic I, České Budějovice 1969, s. 57-74.
20. **Domažlice**, Uměleckohistorický vývoj, brožura Čedok 1969, 12 s.
21. **Obsledovanie istoričeskich objektov kak osnova ich rekonstrukcii**, (referát konference v Moskvě 1970), nepublikováno, 19 s.
22. **Metod analise istorijskich objekta**, (referát konference Zagreb 1970), nepublikováno, 10 s.
23. **Ještě k Havelské bráně**, Staletá Praha V, 1971, s. 263-267.
24. **Šedesáté narozeniny Dobroslava Líbala**, (s F. Kašíckou), Památková péče 31, 1971, s. 247-248.
25. **Nově objevená rotunda románského hradu v Lokti**, (s D. Libalem), Umění 20, 1972, s. 78-80.
26. **K poznání gotického domu u Zlatého jednorožce čp. 548/I**, Staletá Praha VI, 1973, s. 172-174.
27. **Cihla a terakota v pozdně gotické a renesanční architektuře Čech**, sb. Rozpravy Národního technického muzea v Praze, 1973, Příspěvky k dějinám skla a keramiky II, s. 129-133.
28. **Nástin stavebního vývoje Českého Krumlova**, In: Pět století Českého Krumlova ve výtvarném umění, (katalog výstavy), Český Krumlov, 1974, s. 17-25.
29. **Stavební a archeologický průzkum románského kostela sv. Petra a Pavla ve Starých Prachaticích**, (s K. Reichertovou), Památková péče 35, 1975, s. 218-226.
30. **Dvě kapitoly z dějin historického domu v Domažlicích**, Památková péče 35, 1975, s. 200-207.
31. **E. Charvátová, Jindřichův Hradec**, Praha 1974, (recenze), (s J. Mukem st.), Výběr prací členů historického klubu při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích 12, 1975, s. 137-138.
32. **Poznámky k profilu architektury pražského baroka**, Staletá Praha VIII, 1977, s. 254-266.
33. **Konstrukce a tvar středověkých kleneb**, Umění 25, 1977, s. 1-23.
34. **Středověká tvrz v Písečné nad Dyjí**, (s O. Novosadovou), Archaeologia historica 2, 1977, s. 189-194.
35. **Přínos stavebně historického a archeologického výzkumu v Mostě k dějinám městského domu**, Archaeologia historica 3, 1978, s. 165-169.
36. **Městský dům středověku a renesance v jižních Čechách**, disertační práce na FF UK úst. dějin umění, Praha 1978.
37. **Chrám sv. Jiří a gotický špýchar hradu Bechyně**, Archaeologia historica 4, 1979, s. 113-117.
38. **K stavebnímu vývoji středověké stavby ve Stříbře (klášterní kostel minoritů)**, (s L. Lancingerem), Památky a příroda 4, 1979, s. 143-148.
39. **O klenbách Petra Parléře**, Staletá Praha IX, 1979, s. 189-196.
40. **Dům Kryštofa Dienzenhofera v Tomášské ulici na Malé Straně**, (s O. Novosadovou), Sborník k narozeninám O. Blažička, 1979, (rukopis).
41. **Stavební vývoj olomoucké radnice ve středověku**, (se S. Kašpárkovou), Historická Olomouc II, 1979, s. 40-46.
42. **Stavebně historický vývoj zaniklých zámků v Dolních Kralovicích**, (s L. Lancingerem), Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 20, 1979, s. 273-284.
43. **Příspěvek k poznání nejstarší architektury Tábora**, Archaeologia historica 5, 1980, s. 115-121.
44. **Stavební vývoj zámku v Uherčicích**, (s L. Lancingerem), Vlastivědný sborník moravský 2, 1980, s. 194-200.
45. **Gotický hrad v Litoměřicích**, Litoměřicko XVI, 1980, s. 101-108.
46. **Historické krovy jako památky vývoje techniky**, Technické památky Národního technického muzea, Praha 1980, s. 151-158.
47. **Poznámky k charakteru rané renesance na Pražském hradě**, Historická Olomouc III, 1980, s. 175-182.
48. **Příspěvek ke stavebním dějinám olomoucké radnice**, (se S. Kašpárkovou), Umění 29, 1981, s. 454-455.
49. **K nedožitým osmdesátinám Jana Muka**, Bibliografie jeho prací z let 1961-1980, (s J. Zálouhou), Jihočeský sborník historický 50, 1981, s. 44-50.
50. **Problematika kleneb doby Karlovy**, (referát na mezinár. konferenci Doba Karla IV. v dějinách národů ČSSR), sb. Universita Karlova 1982, s. 114-126.
51. **Přehled stavebního vývoje tachovského zámku**, Sborník okresního muzea v Tachově 16, Tachov 1982, s. 30-39.
52. **Příspěvek ke genezi východoslovenských měst a městských domů ve středověku**, Archaeologia historica 7, 1982, s. 473-482.
53. **K počátkům hradu Rožmberka**, (s M. Vilímkovou), Archaeologia historica 7, 1982, s. 379-384.
54. **Táborský hrad Hradiště ve středověku**, Husitský Tábor 5, 1982, s. 165-176.
55. **K typologii nejstarších českých mendikantských chrámů**, (ref. konference 13. stol. ČSAV), In: Umění 13. století v českých zemích, Praha 1983, s. 237-254.
56. **Stavební vývoj zámku v Tachově a jeho obnova**, (s T. Durdíkem a L. Lancingerem), Památky a příroda 8, 1983, s. 341-345.
57. **Ke vzniku Nového stavení jindřichohradeckého zámku**, (s M. Vilímkovou), Historická Olomouc IV, 1983, s. 173-180.
58. **K současnému stavu studia středověkého města Mostu**, (s J. Klápštěm a T. Velímským), Československý časopis historický XXXI, 1983, s. 586.
59. **K principům barevného řešení průčelí v minulosti**, (konference SÚPPOP a SÚRPMO o barevnosti průčelí 1982), Zpravodaj památkové péče a ochrany přírody (zvl. číslo), 1983, s. 29-39.
60. **Bývalý klášter karmelitánů u Panny Marie Sněžné ve středověku**, (s O. Novosadovou), Staletá Praha XIV, 1984, s. 103-110.
61. **Středověké stavební konstrukce a technologie**, (s D. Liba-

- lem), *Archaeologia historica* 9, 1984, s. 239-246.
62. **Klášter kostela pražského na Pražském hradě**, (s T. Durdíkem a P. Chotěborem), *Archaeologica Pragensia* 5/1, 1984, s. 113-124.
 63. **Pozdně gotické umění v Čechách**, Homolka a kol., (kapitoly o architektuře), Odeon, Praha 1984, 530 s.
 64. **Objev pozdně středověké pece mincovny v Jáchymově**, (s M. Husem), *Archaeologia historica* 10, 1985, s. 235-237.
 65. **Umělecké památky Československa**, Praha 1985, odborná redakce, zpracování dílčích hesel a kapitola Z kulturního zeměpisu Československa, s. 11-22.
 66. **Stavebně historické průzkumy**, (s D. Libalem), Územní plánování a urbanismus XII, 1985, s. 139-143.
 67. **Numerická interpretace rozměrů románských domů pražských**, *Archaeologia historica* 11, 1986, s. 267-270.
 68. **Poznatky o konstrukcích střech z průzkumů SÚRPMO**, sb. Obnova střech památkových objektů, Dům techniky ČSVTS, Praha 1986, s. 18-24.
 69. **Stavebně historický průzkum podzemí Tábora**, Propagační tvorba Praha pro MěNV Tábor, 36 s., (nepublikováno).
 70. **Ke vztahu renesanční architektury Čech a Itálie**, (konference UK 1983), sb. Itálie, Čechy a střední Evropa, Praha 1986, s. 192-200.
 71. **Gotickorenesanční přestavba hradu v Moravské Třebové**, Sborník k narozeninám J. Pešiny, 1986, 5 s., (rukopis).
 72. **K životnímu jubileu Dobroslava Líbala**, Československý architekt, 1986, s. 6.
 73. **O slohu kaple Vlašského dvora v Kutné Hoře**, Sborník k 60. narozeninám J. Homolky, 1986, 11 s., (rukopis).
 74. **Rekonstrukce histoických forem, jejich prameny a oprávněnost**, Sborník konference Historická jádra ve struktuře měst a problematika jejich modernizací, ČSVTS, České Budějovice 1986, s. 112-120.
 75. **Poznámky k fenomenu barokní Praha** (konference FF UK 1986), sborník nepublikován, 8 s.
 76. **Přestavba olomoucké radnice počátkem 20. století**, (s J. Eliášem), *Historická Olomouc* VI, 1987, s. 183-189.
 77. **Výsledky výzkumu městského domu se zřetelem k vesnickému obydlí**, *Archaeologia historica* 12, 1987, s. 215-217.
 78. **Městská památková rezervace Bardejov**, Památky a příroda 12, 1987, s. 387-399.
 79. **Ještě o hotelu Palace v Praze**, Československý architekt 24, 1987, s. 5.
 80. **Problematika obnovy střech historických objektů**, Střechy, vady, poruchy (sb. konference), ČSVTS, Praha 1987, s. 17-19.
 81. **O koncepci dalšího výzkumu městských domů a k sociálně ekonomické struktuře městské zástavby Českých Budějovic ve středověku**, (s J. Urbanem), *Archaeologia historica* 13, 1988, s. 97-105.
 82. **Rekonstrukce historických staveb z hlediska estetiky a ochrany památek**, sborník SUPSOP, Bratislava 1988.
 83. **Stavební vývoj domu čp. 226 v Mostě**, (s J. Klápštěm), Památky archeologické, 1988, s. 199-240.
 84. **K vývoji průčelí královského paláce Pražského hradu ve 14. století**, sb. *Castrum Pragense*, 1988, s. 223-226.
 85. **Historismus v architektuře Staroměstského náměstí**, *Umění* 36, 1988, s. 406-409.
 86. **K problémům novostavby v historickém prostředí a prezentace chrámu sv. Mikuláše v Praze na Staroměstském náměstí**, *Umění* 36, 1988, s. 484-485.
 87. **Stavebně historické průzkumy a jejich přínosy**, ČSVTS, Plzeň 1988.
 88. **Stavebně historické průzkumy pro přípravu regenerace**, Investiční výstavba 26, 1988, s. 277-280.
 89. **Staré Město pražské**, (s D. Libalem), (kapitoly pozdní gotika, barok a 2. pol. 19. stol., 20. stol.), 200 s. rukopisu, nepublikováno.
 90. **Omítky historických staveb a barevnost průčelí**, (s J. Hoškem), Praha 1989, s. 8-44, 125-135.
 91. **Hradní palác v Soběslavi**, (s L. Lancingerem), *Castellologica bohemia* 1, 1989, s. 159-169.
 92. **Obnova střech historických objektů**, *Pozemní stavby* 37, 1989, s. 106-109.
 93. **Versteckte kulturelle Werte in Zentrum der Prager Altstadt**. In: Referate zum Symposium Zukunft der historischen Städte, Dortmund 1989, s. 225-234.
 94. **SÚRPMO, 35 let služby kulturnímu dědictví**, *Pozemní stavby*, 1989, s. 147-152.
 95. **Průzkumy, metody v SÚRPMO**, sb. semináře Urbanistické prieskumy, Stavoprojekt, Bratislava 1989.
 96. **Poznámky k historické podobě Královské cesty a k současným návrhům barevnosti průčelí v Praze**, Památky a příroda 14, 1989, s. 385-394.
 97. **Obnova historických objektů**, Sborník navrhování, modernizací a rekonstrukcí, Ústav vzdělávání pracovníků ve stavebnictví, Praha 1989, s. 279-283.
 98. **Cestou českých králů, průvodce královskou cestou**, Praha 1989, nepublikováno.
 99. **Die Gewölbe des Benedikt Ried**, *Geschichte des Konstruierens* IV, Universität Stuttgart 1990, s. 194-206.
 100. **Kostel sv. Michala na Starém Městě pražském**, (s V. Humlem), *Archaeologia historica* 15, 1990, s. 227-285.
 101. **Jáchymovské historické jedinečnosti**, *Dějiny a současnost* 2, 1990, s. 38-42.
 102. **Neznámé barokní průčelí zámku v Bilíně**, (sb. konference na počest O. Blažičky 1986), *Barokní umění*, NG 1991, s. 151-153.
 103. **Ke stavební činnosti šlechty v Praze v 16. až 18. století**, *Documenta Pragensia* XI/1, AMP 1991, s. 205-11.
 104. **O domě staroměstské celnice u Karlova mostu a jejím portálu**, (s J. Mukovou), Sborník společnosti přátel starožitností 2, 1991, s. 227-231.
 105. **K významu archivního bádání pro hodnocení památek - michelský dvůr v Praze**, (s O. Novosadovou), Památky a příroda, 1991, s. 268-270.
 106. **Hrad Nové Hradce**, (s J. Urbanem), *Castellologica bohemia* II, 1991, s. 87-100.
 107. **Objev renesančního bratrského sboru v Praze**, (s P. Vlčkem), *Lidová demokracie*, červen 1991.
 108. **Výzkumy stavebních památek a jejich význam**, *Dějiny a současnost* 1, 1991, s. 58-59.
 109. **Kolik zámků je v Dačicích?**, Štít, Jindřichův Hradec, č. 32, 1991.
 110. **Kapitální síň kláštera v Milevsku, dílo Parlérovy huti**, (s P. Bricháčkem), *Umění*, 1991, s. 273-275.
 111. **Středověký dům městský ve výsledcích stavebně historického průzkumu**, *Husitský Tábor* 10, 1991, s. 87-96.
 112. **Renesanční průčelí domu U slunce v Kadani**, (s P. Novotným), Sborník A. Nováka.
 113. **K současnému stavu výzkumu urbanismu a stavební podoby středověkých měst**, *Archaeologia historica* 17, 1992, s. 59-62.
 114. **K významu archivního bádání pro hodnocení památky II - sladovna v Žatci čp. 356**, (s M. Ebelem), *Zprávy památkové péče* 3, 1992, s. 1-3.
 115. **Bývalý kostel sv. Alžběty v Jindřichově Hradci nově v obrazu města**, *Zlatá růže* č. 6, 1992, s. 3-5.
 116. **Stavební vývoj zámku v Chudenicích**, sb. Chudenice - archeologie, dějiny, současnost, Praha 1992, s. 36-40.
 117. **Chrám sv. Kateřiny v Chomutově ve středověku**, Sborník společnosti přátel starožitností 3, 1992, s. 55-58.
 118. **Královský letohrádek Ladislava Jagellonského**, *Historická Olomouc* IX, 1992, s. 109-114.
 119. **Pozdně gotický městský dům v Čechách**, (sb. konference Kladsko 1992), (rukopis).
 120. **Jindřichův Hradec v dějinách výtvarného umění**, sb. Jindřichův Hradec 1293-1993, České Budějovice 1993, s. 84-94.
 121. **K výtvarnému profilu jihočeské architektury doby posledních Rožmberků**, *Opera historica* 3, České Budějovice 1993, s. 343-348.
 122. **Scény Českého Krumlova**, sb. Barokní divadlo na zámku v Českém Krumlově, Divadelní ústav Praha a PÚ České Budějovice, s. 195-199.

123. **Kostel sv. Šimona a Judy**, (s P. Vlčkem), Hudební život FOK, 1993, s. 4-9.
124. **Převážně neznámé o zámku v Hranicích**, Hranický týden, duben, 1993.
125. **Hranický zámek patří mezi nejvýznamnější renesanční zámky**, Přerovsko 77, duben, 1993.
126. **Neznámý českokrumlovský karner**, Českokrumlovsko 4, červenec, 1993.
127. **Je vhodné prodávat kostel?**, Lidové noviny, listopad, 1993.
128. **Kostel P. Marie v Ústí nad Labem a jeho význam z hlediska půdorysu města**, (s M. Ebelem), Časopis společnosti přátel starožitností, 1993, s. 4-9.
129. **Tvrz Cuknštejn u Nových Hradů**, Castellologica bohemia III, 1993, s. 179-186.
130. **Záhadný útvar v zámku**, Přerovsko, duben, 1993.
131. **Cíle, kterých bychom měli dosáhnout**, Průzkumy památek I/1994, s. 2-4.
132. **Srubby gotiky a renesance v kutnohorských domech**, Zprávy památkové péče, 1994, s. 230-235.
133. **Ne zcela známý problém českých karnerů**, (sb. symposia vesnických kostelů Tábor), in: Hodnoty a funkce českých kostelů v urbanizované krajině, ICOMOS 1994, s. 33-35.
134. **Hledání minulosti**, Almanach SÚRPMO, 1994, (rukopis).
135. **Středověké jádro zámku v Hranicích**, Archaeologia historica 19, 1994, s. 65-70.
136. **Z letopisů tragedie města Horního Slavkova**, Sborník mezinárodní konference Horní Slavkov, Horní Slavkov 1994.
137. **Více než pouze expozice díla Egona Schieleho v Českém Krumlově**, Dějiny a současnost 2, 1994, s. 58-59.
138. **Ještě o kostele sv. Michala na Starém Městě pražském**, Zprávy KSP, 1994, s. 1-2.
139. **Zapomenutá banka a památka**, (vyšlo pod názvem - Historie dobře utajené pražské banky), Lidové noviny 9, březen, 1994.
140. **Chrám sv. Bartoloměje v Plzni ve středověku a jeho novodobé úpravy** (Na paměť 125. výročí narození K. Hilberta, architekta a památkáře, a konstituování poslední české katedrály), (s P. Zahradníkem), Zprávy památkové péče 10/1994, s. 341-350.
141. **Stavebně historický výzkum tábořského podzemí**, Průzkumy památek II/1994, s. 5-14.
142. **Stavební vývoj hradu Orlíka n. Vltavou**, (s L. Lancingerem), Castellologica bohemia 4, 1994, s. 89-94.
143. **Půltisíciletí Vladislavského sálu Pražského hradu**, Časopis společnosti přátel starožitností 1, 1995, s. 54.
144. **Gotickorenesanční přestavba hradu v Moravské Třebové**, Acta universitatis Carolinae, Philosophica et historica 3-4.
145. **Zapomenuté půltisíciletí Vladislavského sálu**, Dějiny a současnost 1, 1995, s. 40-42.

STAVEBNĚ HISTORICKÉ PRŮZKUMY

Z ARCHIVU PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU V ÚSTÍ NAD LABEM

Soupis stavebně historických průzkumů pokračuje v tomto čísle základním seznamem prací zabývajících se nemovitými památkami severních Čech, které jsou archivovány v Památkovém ústavu v Ústí nad Labem. Oproti předešlému úvodnímu dílu věnovanému průzkumům uloženým v archivu Památkového ústavu středních Čech obsahuje seznam i práce s poněkud odlišnou strukturou, než stavebně historické průzkumy, jak jsou v současné době chápány.

Zvolený, poněkud odlišný přístup byl vyvolán několika okolnostmi. Jedná se o seznam, který obsahuje kmenový materiál ústavu a poprvé současně zpřístupňuje i fond ze základny těžební oblasti v Mostě - Vtelně. Severní Čechy jsou pro mnohé z nás spojeny právě s těžební oblastí, zaujímající značnou část bývalého kraje. V podstatě nepochopitelný přístup k dané oblasti, či přesněji k její likvidaci, se odrazil i v nutnosti rozsáhlejší dokumentační a průzkumové činnosti. S ohledem na dlouhodobou devastující těžební aktivitu pocházejí nejstarší průzkumy, označované prvotně především jako umělecko historické analýzy (v seznamu UHA), již z konce padesátých let. Zejména pak byly prováděny v letech šedesátých, kdy poněkud uvolněnější atmosféra dovolila rozšířit dokumentaci zanikajících staveb i sídel,

které musely ustoupit problematické těžbě hnědého uhlí. Průzkumy tehdy zpracovávali přední pracovníci Státního ústavu památkové péče v Praze, místní experti i další odborníci, postupně se ale i zde začal prosazovat průzkum spojený se SÚRPMO Praha. Rozsah, forma i obsah zpracování jsou proto rozdílné, často mají i odlišnou vypovídací hodnotu. Protože se však v mnoha případech jedná o jedinou dokumentaci zaniklých jednotlivých památek, vesnic, dokonce i objektů zničeného královského města Mostu, bylo upuštěno od striktního trvání na obsahu průzkumu ve smyslu metodiky SÚRPMO. Domníváme se, že zde poprvé publikovaný orientační seznam napomůže k prohloubení studia a současně ukáže i rozličné přístupy k průzkumům nemovitých památek a k vývoji jejich dokumentace. Z tohoto pohledu mají mnohé elaboráty význam i pro poznání dějin naší památkové péče.

Závěrem je nutno poděkovat ing. arch. M. Skoumalové, vedoucí útvaru EI Památkového ústavu v Ústí nad Labem a zpracovateli převážné části seznamu Z. Pavlovi za vstřícný přístup.

PETR MACEK